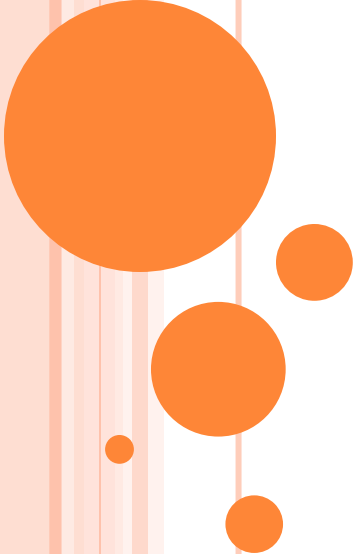

Музика Середньовіччя

- Термін музика середньовіччя охоплює період в європейської історії музики від падіння Римської Імперії (V століття) до початку XV століття, коли на зміну прийшла епоха Відродження. Загальними рисами цього періоду є сильний зв'язок із релігією, перевага одноголосся, аскетизм, акапельний спів і переважання модальних ладів. На епоху середньовіччя припадає діяльність Гвідо д'Ареццо, що перший запропонував систему сольмізації, що уможливила точний запис нот.

ДЖЕРЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ

- Відомості про середньовічну музику базуються на її рукописах, що збереглися до нашого часу. Створення музичних рукописів було дорогою справою як через дорожнечу пергаменту, так і трудомісткість процесу переписування, тому лише найбагатші інституції могли собі дозволити створення таких манускриптів, переважно це були церкви і монастирі. Цими інституціями зберігалися зразки як духовної, так і світської музики, проте збережені рукописи не відбивають різноманіття популярної музики того часу. Занотована музика початку епохи виглядає одноголосною і ритмічно рівною, тобто текст співався в унісон без інструментального супроводу.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ

- Інструменти, на яких виконувалася середньовічна музика збереглися до наших днів, хоча і в різних формах. Флейти вироблялися переважно з дерева, а не металу (як зараз) і були як повздовжними так і поперечними, подібними до сучасних блок-флейт. Популярними були пан-флейти, що також виготовлялися з деревини.
- Поширені були щипкові струнні інструменти, такі як лютня, псалтеріон, а також цимбали, на яких до XIV століття також грали захищанням струни і лише після XIV століття, коли була винайдена технологія виробництва металевих струн, ударами паличками.
- Першим зафіксованим в Європі смичковим інструментом стала колісна ліра, що потрапила з Візантії. Існували також струнні інструменти без резонуючого корпусу, подібних сучасній арфі, існували також і ранні версії скрипок і тромбонів.

ПАН-ФЛЕЙТА

Лютня

ПСАЛТЕРІОН

ЦИМБАЛИ

РЕЛІГІЙНІ СПІВИ

- В епосі Середньовіччя виділяють кілька окремих періодів. Музика раннього Середньовіччя, з 457 р. н.е. до 800-х гг.н.е., носить найчастіше виключно релігійний характер. Це літургійні піснеспіви або григоріанський хорал. Названі вони на честь Папи Римського Григорія I, який, згідно зі збереженими до наших днів легендам, був автором перших творів цього типу. Григоріанський хорал спочатку був одноголосним і був не чим іншим як розспівом молитовних текстів латинською (рідше грецькому або старослов'янською) мовою. Авторство більшості творів істориками досі не встановлено. Широке поширення григоріанський спів отримало через століття і залишалося найпопулярнішою музичною формою аж до епохи правління Карла Великого.

РОЗВИТОК ПОЛІФОНІЇ

- Карл I зійшов на французький престол в 768 р.н.е., ознаменувавши початок нової віхи в європейській історії в цілому і музики зокрема. Християнська церква взялася за уніфікацію існуючих на той момент напрямків григоріанського співу та створення єдиних норм літургії.

Паралельно зародилося явище поліфонічної музики, в якій замість одного звучали вже два голоси і більше. Якщо давня форма поліфонії припускала виключно октавное наголос, тобто паралельне звучання двох голосів, то середньовічна поліфонія - це звучання голосів з інтервалами від унісону до квати. І яскравими прикладами такої музики стали органум 9 століття і Діафон 10-12 століть.

Карл Великий

Музична нотація

□ Найважливіша риса музики епохи Середньовіччя - це перші усвідомлені спроби запису нотного тексту. Партитури починають записувати за допомогою букв латинського алфавіту, вони набувають лінійну форму. Остаточно оформив систему буквеної і невменної нотації Гвідо Аретінскій, що жив на рубежі 10 і 11 століть і вважається засновником музичної нотації.

Гвідо Аретінскій

СЕРЕДНЬОВІЧНІ МУЗИЧНІ ШКОЛИ

- Починаючи з 12 століття, формуються окремі музичні школи. Так, музиці Школи Святого Марциала з французького міста Лімож була характерна одна головна тема в поєднанні з швидким двухголосний органум. Школа Собору Паризької Богоматері, заснована ченцями Леонін і Перотін, була знаменита видатними поліфонічними творами. Іспанська школа Сантьяго-де-Компостела стала притулком для паломників, які присвятили себе музиці і стали відомими середньовічними композиторами. Твори англійської школи, зокрема «вустерський фрагменти», збереглися завдяки «Рукописи Олда Холу» - самому повного збірника англійської середньовічної музики.

САНТЯГО-ДЕ-КОМПОСТЕЛА

СВІТСЬКА МУЗИКА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

- Крім церковної музики, яка мала пріоритетну позицію в епоху Середньовіччя, розвиток отримала і світська. Сюди можна віднести твори мандрівних поетів-музикантів: трубадурів, труверів, менестрелів, міннезінгерів. Саме вони послужили відправним пунктом для зародження музики Відродження.

Менестріль

